

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**De contritionis veritate aureum opus Fratris Joa[n]nis
Viualdi de Monte regali. ordinis fratrum predicatoru[m]
sacre pagine professoris**

Vivaldus, Joannes Ludovicus

[Augsburg], 1518

VD16 V 1772

De sensu Odoratus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30734

De sensu odoratus

ad viciū detorquēdus: q̄ nobis ideo dat⁹ est vt doctrinā dei percipere possēmus. Itaq; si voluptas est audire cant⁹ z carmina: dei laudes canere z audire locū dū sit. Hec est voluptas vera q̄ comes est z sociā p̄turis. Hec est nō caduca et breuis vt ille q̄s appetūt q̄ corpi vt pecudes seruitūt: sed p̄petua z sine vlla iū⁹ remissione delectas. cuius terminos si q̄s exceſſerit: nihilq; aliud ex voluptate petierit nisi ipam voluptatē. hic mortē meditat⁹: qz sicut vita p̄petua in p̄tate est. ita mors in voluptate: qui em̄ tpalia maluerit carebit eternis: qui terre na p̄uulerit: celestia nō habebit. Hec Lactātius. Iste sensus inclinā hoīes

Aures sc̄ ad fraciūdiā: qz si q̄s audiat ea q̄ sibi nō placēt: turbat⁹ z irascit⁹. Etia p̄ auditū la instrumē bī hō plerūq; ad iactātiā/ambitiōnē/ z inanē glīam. vt cū q̄s de se audit lau ra mltroz des extollit z gloriat⁹. Ad vanitates q̄q; hui⁹ mūdi incitat homies. Si q̄s em̄ pctoz. scurrilia verba ociosa z leuia aut detractoria audit: mens etus facile ritubar: z p̄ sensum maculat⁹ aut p̄ delectationē ſecrit⁹. Quapropter ille q̄ audit detra ctōres aut obloquētes peccat grauit⁹: minus tamē q̄ detrahens nisi audiat ex odio. Vñ sc̄tūs Thomas in. ij. q. lxxij. ar. liij. d̄ sic. Si q̄s detractores audiat absq; resistētia videt⁹ detractori p̄sentire: vnde fit particeps pcti ei⁹. Et si q̄ dem inducat eū ad detrahendū: vel saltē placeat ei detractio p̄pter odiū eius cui detrahēt nō minus peccat q̄ detrahēs: z quādoq; magis. Vñ Bern. dicit detrahēre aut detrahentē audire qd̄ hoz damnabili⁹ sit nō facile dixerim. Si p̄o nō placet ei pctm̄ sed ex timore vel negligētia vel etiā verecūdiā qd̄a om̄t⁹ tat repellere detrahentē: peccat qd̄e: sed mltō minus q̄ detrahēs z plerūq; venialit⁹. Quādoq; etiā hoc potest esse pctm̄ mortale: vel p̄pter hoc q̄ alicui ex of ficio incumbit detrahentē corrigere. Vel p̄pter aliqd̄ periculū qd̄ audēs nō/ uis p̄sequēs: vel p̄pter radicē q̄ timor human⁹ q̄nq; p̄t esse pctm̄ mortale. Hec Tho Et sic patet de auditu.

De sensu odoratus.

Nasus hz tria officia.

tertius sensus corporalis d̄ odoratus. q̄ nil aliud est q̄ qd̄a act⁹ vl passio odorandi. Odor em̄ siue spūs p̄ nares siue p̄ nasum trahit: ideo in naso vel in narib; tria sunt officia p̄stituta: teste Lactāto in li. de opificio dei ad demetrianū. c. x. vñ qd̄e ducēdi spūs: aliter capiēdi odoris: tertiu vt p̄ ei⁹ cauernas purgamēra cerebri defluāt. De hoc triplici officio nasi lact⁹ magnus Albertus in. xij. li. de aiālib; tracta. ij. ca. ij. dicit. Addēs q̄ ideo due sunt na res: qz si vni accidit oppilatio ex catarro vel alta causa altera deseruat anima q̄ li. Et hec est causa generalis q̄re ois sensus est gemin⁹. Propterea Iſido. i. xj. li. Et. ca. j. testat⁹: q̄ odorat⁹ d̄ q̄si aeris odore attractus. Tracto em̄ aere senti t⁹: sic zolfarus d̄ q̄ odorib; afficiat⁹. Ut aut̄ intelligas vbi sit p̄tus odoratiua vel olfatiua: scire debes fm̄ magnū Albertū in. j. li. de aiālib; tracta. ij. ca. vij. q̄nasus est instrumentū sensus odorat⁹: qd̄ instrumentū est sic cōpositū. Extre mitas qd̄a cerebri versus os qd̄ dicit⁹ coronale vel pupis capitis descendit in duas papulas q̄ sunt siles papulis māmillaz: z facit vna iuxta alterā versus rriāgulos nariū z in oib; odoratib; p̄ inspirationē operiunt velamine pannicu larij ne ledant obuitate aere/calore/ vel frigore. z ideo talia aiālia nō odorant nisi cū vento inspiratiōis exufflat⁹ velamē illud: eo q̄ p̄tus olfatiua est in illis papulis sicut visus in oculo. In alijs aut̄ nō inspiratib; sunt nude papule ille qz illa habēt cerebra sicciora q̄ nō ita facile ledunt ab obuitatib;. Hec igit⁹ est cā inspiratiōis z nō ispiradi: nasus aut̄ est canalīs odorat⁹. z qz odor est calidi sic ci: cerebri aut̄ ē frigidū z humidū: tō nō bñ recipit: z vt meli⁹ recipiat eē opoz ruit vta parulā vsq; ad instrumentū odorat⁹. Itēz Alber. in. xij. li. de animalibus. tracta. ij. z ca. ij. d̄ q̄ in oib; aiālib; habētib; nasum nō p̄ficiat⁹ olfat⁹ nisi p̄ attractionē aeris. Hoc aut̄ mēbz est in medio sensuū z i anteriori parte capitis.

Nota de odoratu pulcra.

Altr⁹ olfatiua cōstitit i duab; papulis.

De sensu gustus Fo. LXXXII.

Et propterea natura posuit h memby in medio tritu instrumentoy capitis. s. ocu
loy z auris z oris siue lingue. Et est sic dispositu qst cortina sit i medio nariu
z sup additameta mamillaria. Et h io fuit vt p motu anhelit mouerent. z tuc
coni mamillares cerebri recpnt odores. Si em cortina sine velamine esset aer
z odores oes libere occurreret cerebro: z corruperet ipm. **Hec Albertus.** Est et
nasus faciei maximu ornametu: cui caricta facies tota dehonestaret. Snt q
dicunt q odor no sentit sine aliq fumali euaporatioe q in qda resolutioe pstat:
z sic odor nil aliud videt esse q fumal euaporatio. Sz hec opinio no pt esse vera
fm Tho. qd ptz ex h q vultures currut ex odore pcepto ad cadauer ex locis re
motissimis: nec esset possibile q euaporatio aliq ptingeret a cadauere ad ta re
mota loca. etiam totu resolueret in vapore: vt dr Tho. in. iij. li. sen. dist. xliij.
vbi mouet dubiu. Utz in corpibz gliosis sint oes sensus in actu. Etia Isido.
de efficacia odorat vultur z aqlaz in. xij. li. Erym. ca. vij. dr: q vultures sic z
aqla etia vlera maria cadauera sentiut. **Vagnus** qz Alb. in. xliij. li. de aialibz
in sine libri vbi loquit de vulture: dr sic. Vultur deloge ptemplat z olfatu pre
pollens ad multa terraz spacia sentit odore carniu z cadauer. Sz audi pcor ver
ba aurea diui Hieronymi nos admonetis exeplo vulturis z aqla in. iij. lib. co
metarioy sup **Mat.** ad Eusebiu: vbi ptractas illud **Mat.** xliij. c. **Ubi** qz
rit corp illuc pgregabunt z aqla: vbi ita inqr. Aqla z vultures et trasmarina
dicunt sentire cadauera: z ad eka huiuscemodi pgregari. Si g rronabiles vo
lucres naturali sensu tantis terraz spacijs z maris fluctibz separate paruū ca
dauer sentiut vbi laceat: qnto magis nos z ois multitudo credentiu dz festina
re ad eu cul fulgur exijt ab oriente z patet vsq ad occidentem. **Hec Hiero.** **Qua**
uis aut homo sit valde immedel z minoris odorat aqlis/vulturibz/canibz/z q
busda alijs aialibz q multu viget odoratu: eo q ipe nimia cerebri humiditate
impedit: nihilomin ppter odoratu labit ad diuersa vicia z pctā. Na snt qdam
adeo vicio gule dediti: q si senserint varios odores escay tantu inardescunt q
qst vident canes venatici hincinde discurredo: vt cosequant intentu appetitus
sui. Snt ali crudelēs sine misericordia q si viderint paupes aut infirmos siue
leptosos aut icarceratos aut mortuos illos abominant: imo obturat aures ne
aut sudores aut fetores aut anhelitu infirmoy aut paupoy chū pceptat. **Quibz**
bus pculdubio eueniet sicut illi diuici crasso z purpurato q pauperē Lazaruz
horruit. sed tandē mortu est diues z sepult est in inferno **Mortu** est qz La
zaruz z portat est ab angel in sinuz Abrae. Nonnulli qnt vanos odores ppter
lasciuā/voluptatē/luxuriā ac vanitatē: vt in ppectu hoim redoleant. **Quibz**
p **Esaiā.** ij. ca. dicit. Et erit p suau odore fetoz: z p zona funicul: z p crispan
ri crine caluitiu: z p fascia pectorali cilicū. **Hec Esaias.** Si aut aliqs portat et
bonos odores ad pfortandū cor: siue p alia rronabili causa no iudicat esse pctm
Hec de sensu olfat dicta sufficiat.

De sensu Gustus.

Gustus sensus corporalis dicit gustus qui a gutture est denominatus: te
ste **Isidoro.** Nam que gustant officio lingue p guttur transeunt ad sto
machū. Et ideo **Varro** putat q lingue nome a ligādo cibo sit impositu
reste **Lactantio** in lib. de opificio dei. ca. x. qz ipsa comolitos dentibz cibos collit
git z coglobatos vi sua depmit z trasmittit ad ventrē. Vel io lingua dicit a li
gādo: qz ligat verba z voces per pticulares sonos. Vel lingua dicit a ledo le
dis: qz dentibz illedit. Sunt q dicunt q lingua dr a linguo linguis: qz ea lingu
mus. Sz qz in lingua est ptus gustatiua ac discretiua oim eoy q substantialis
nutrit corpus: hec est calidi z frigidit: humidit z siccit: z similiter iudiciū omniu
sapoy per hoc q ipsa substantialiter rāgit cibum. Ideo considerandū est. fm
magnum Alber. super. xij. li. de animalibus: tractatu. ij. ca. v. q. sic natura no

Nasus ē
ornamētū
faciei.

Vultur
res habet
odoratuz
acutissi
mum.

Hō ml
nus odo
rat.

Contra
eos q por
tat vano
odores.